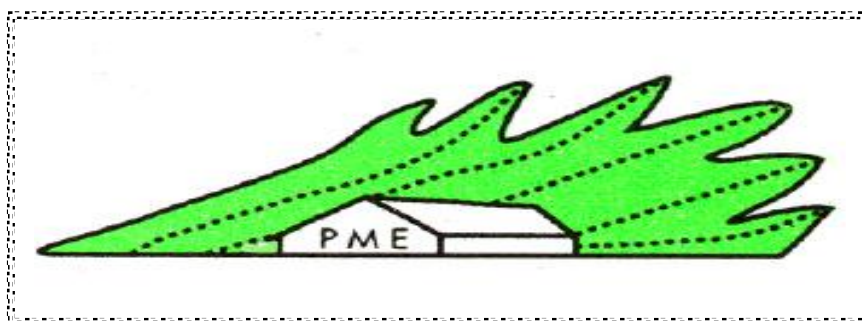

PAGOETA MENDIZALE ELKARTEA

AYLLON MENDIGUNEA

2023 – 04 – 6/10

(Aste Santua)

Ayllon mendigunea mendilerro batez baino gehiagoz osatua da. Ayllon izenez ezagutzen dena da lerro nagusia, eta, besteak beste, bigarren mailan gelditzen diren Cerron, Rocin, eta Ocejon mendilerroek osatzen dute. Horietatik, Ocejon mendilerroa azpimarratuko genuke.

Lerro nagusian kokatzen da gailurrik garaiena, Pico del Lobo izenez ezagutzen dena (2.272 m).

Lerro nagusia ipar-ekialde/hego-mendebalde norabidean kokatua dago, eta hainbat tolesturak sortutako hausturez osatzen da. Bestetik, Segovia, eta Guadalajara herrialdeen arteko muga da, eta horrez gain, Duero eta Tajo ibaietara doazen ur-isurien banatzailea.

Mendilerroa Cebollera Vieja edo Tres Provincias bezala ezagutzen den tontorrean hasten da (gailur honetan, Madril, Segovia eta Guadalajara probintzien arteko muga dago, eta hortik datorkio izena). Gero, Horcajo lepoa dator, eta gorabehera batzuk eginez, El Cervunal (2.180 m) eta Pico del Lobo (2.272 m) gailurrera igotzen da. Bertan, glaziazioen garaiko tolestura mantentzen da.

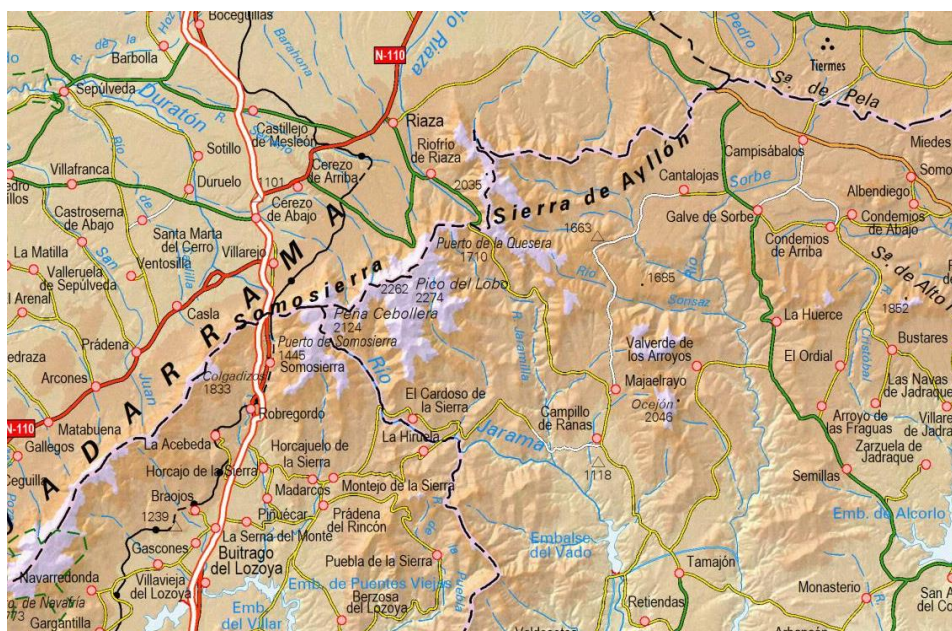
Hegitik jarraituz, eta altuera galduaz, La Quesera mendatea dator (1.710 m). Aurrera eginez, Peña de la Silla (1.937 m), El Parrejon (2.012 m) eta Buitrera (2.046 m). Handik aurrera, harik eta Sierra de Pela-rekin lotu arte, beherantz doan lerro luze bat hasten da.

Aipatzekoak dira, besteak beste, lerro nagusiaren euskarri moduan agertzen diren Ocejon eta Agua Fria mendilerroak ere. Ocejon (2.049 m) eta Cerron (2.199 m). dira, hurrenez hurren, bertako gailur nagusiak.

Landaretzari dagokionez, ingurune honetan landaretza mediterraneo, eurosiberiar eta atlantikoen nahasketa aurki daiteke. Kilometro gutxiren baitan, basorik gabeko gunek irekietatik pinudi zabal, urkidi, harizti eta pagadi itxietara igarotzen da. Azken horiek ez dira oso zabalak. Gaur egun, Babestutako Eredu bezala izendatu eta zainduak daude, zeren eta hemen ere gizakiaren esku hartzea nabaria izan baita, ikatz zein egur ustiaketa tarteko.

Biztanleriari dagokionez, lerroaren iparraldean dauden herriak eta bertako biztanleria nahiko ondo mantendu dira, baina hegoaldekoa Espainian dentsitate txikienetakoa duen lurraldea da. Bertako herriak oso txikiak dira eta azken urteetan biztanleria asko murriztu da.

Irisgarritasunari dagokionez ere, hegoaldea ez da oso eroso, errepideak estuak eta oso bihurgune itxikoak baitira.

RIO LOBOS ARROILA

Apirilak 6

Lobos arroilako natura-parkea Soria probintziako naturagune ikusgarrienetako bat da. Ibaiak, urteetan zehar kareharria deseginez, arroila mehar bat sortu du, 25 km baino luzeagoa dena, Soria eta Burgos probintzien barruan.

Ibilaldia hainbat modutan egin daiteke. Guk Zazpi begietako zubitik Ucerora iristen dena egingo dugu, 12 km inguruko ibilbidea. Soria probintziazatik oso-osorik igarotzen den lehen zatia egingo dugu.

Pista batetik hasi arren, laster bide bihurtzen da, eta ibaia hainbat aldiz zeharkatuko dugu. Puntu honetan, arroila pinu beltzen pinudi trinkoen artetik igarotzen da.

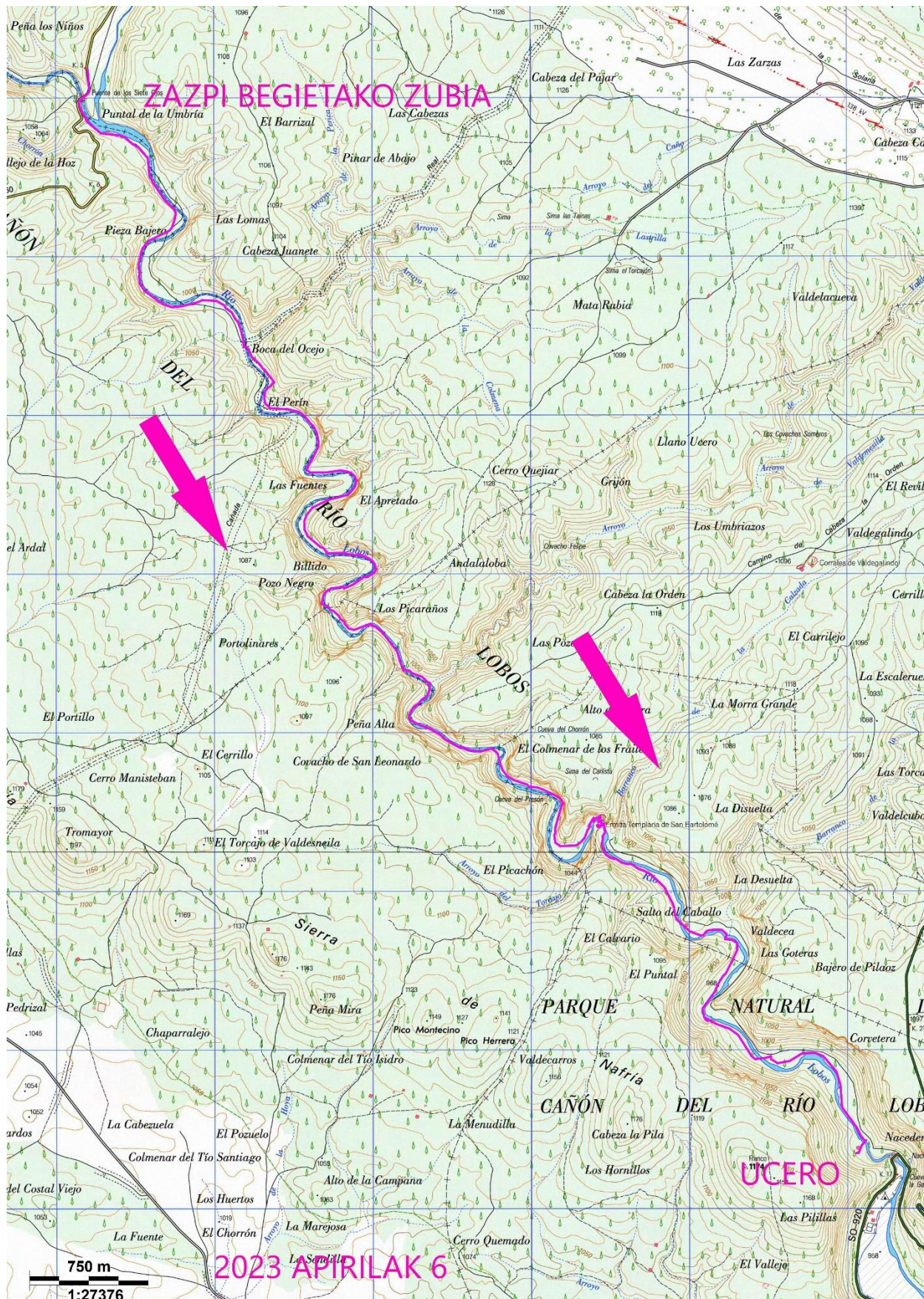
El Rincon-eko iturrira iritsiko gara, non Negra haitzuloa ikusteko aukera izango dugun, arroilako barrunbe bat.

Bidea ez zaigu oso malkartsua egingo, eta aurrera egin ahala ibilgua estutzen joango da. Ibilbidean zehar naturagunean bizi den fauna ikusteko aukera izango dugu. Fauna horren barnean, sai arreak (harrietako zulo handietan bizi direnak), hainbat arrano mota (sugezalea, urrezko arranoa, arrano txikia...), belatzak eta sai zuriak aipa genitzake.

XII. mendearen lehen erdian eraikia den San Bartolome ermitara iritsiko gara. Haren atzealdean, Cueva Grande kobazuloa dago, inguruetako kobazulorik handiena, eta lasaitasunez ikustea merezi duena.

Azkenik, parketxetik pasa ondoren, Ucerro herrira iritsiko gara. XII. mendeko gaztelu tenplario baten aztarnak ditu.

Luzera	13 km
Iraupena:	3,5 ordu inguru
Igoera metatua:	10 metro
jaitsiera metatua:	100 metro

QUESERA MENDATEA – CALAMORRO – AVENTADERO – LAS PEÑUELAS - PICO DEL LOBO – EL CERVUNAL – CERRON – CARDOSO ZUBIA

Apirilak 7

Pico del Lobo Ayllon-go mendirik garaiena da. Ezagunena da sistema zentrolean egiten diren igoeren artean..

Ibilaldia Quesera mendatean (1.707m.) hasiko dugu, Lomo de las Caseruelas, zeharkatzen duen suebakitik jarraituz, Segovia, eta Guadalajara probintziak bereizten dituen txarrantxazko hesia eskuinean dugula.

Ingurune honetan ez dugu zuhaitzik aurkituko, baina txilarra zein antzeko beste zenbait landare izango ditugu lagun.

Lehen zati honetan, bigarren mailan gelditzen diren muinoak igo eta jaitsiko ditugu, harik eta Calamorro de San Benito (1.867 m.) gailurrera iritsi arte.

Ondoren, belardi zabala dagoen San Benito lepora (1.788 m.) jaitsiko gara. Gune honetan Quesera mendatetik datorren pista zabal batera iritsiko gara.

Suebakian gora eginez, izerdia ateratzea egokituko zaigun malda tenteari helduko diogu. Goiko haitzetara hurbiltzen goazen heinean bidea zidor bihurtzen da, Aventadero (2.003 m.) gailurrerako bidean. Gandor hau arazorik gabe zeharkatzen da. Hala eta guztiz ere, bertatik igarotzea saihestu nahi bada, gandorraren ezkerretik (zedarri bidez adierazia) doan bidezidorretik joango gaitezke, eta horri jarraituz berehala izango gara tontorraren beste aldean.

Las Pañuelas (2.211 m.) gailurretik igaro ondoren, berehala eski estaziora daraman pista iritsiko gara. Hemendik, lerroari jarraitu eta gainez gain aurrera eginez, Pico del Lobo (2.272 m.) gainera iritsiko gara. (2,30 ordu).

Aurrerako bidean, Alto de las Mesas (2.258 m.) gainera iritsiko gara. Bertatik, mendilerroaren iparraldeko malda malkartsuek duten handitasuna ikusteko aukera izango dugu. Gainez gain gora behera batzuk eginez, El Cervunal (2.144 m.) gailurrean izango gara.

Aurrera jarraitzeko norabidea aldatzean, Cerron mendilerroari lotuko gatzazkio. Lerro honetako gailur aipagarrienak Cerron (2.197 m.) eta Santuy (1.927 m.) dira.

Horrela, El Cervunal atzean utziaz, gainez gain eta beherantz eginez, Canchos Buenos (2.021 m.) izeneko lepora iritsiko gara. Hegitik jarraituz, gorako bideari ekingo diogu, aurrean dugun Cerron, gailurrera iristeko. Bertan zutoi geodesiko bat dago, eta alde guztietarako ikuspegi zabala dago.

Beherako bideari lotuaz, Ortigosa, lepora (1.996 m.) jaitsiko gara, (gertu, Agua Fria, izeneko iturria dago) eta berehalakoan, beherantz doan pista zabal batera helduko gara. Bertatik jarraituko dugu, harik eta Santuy, gailurraren aurreko lepo batera iritsi arte (1.849 m.).

Hemen, bidexka batetik jarraituz, mendilerroaren mendebaldera igaroko gara. Corcejon eta Ravinate erreken artean dagoen bizkarretik zuzeneko maldan behera egingo dugu, bide zabal batera iritsi arte.

Hortik aurrera, malda leunagoa da, eta bide honetatik jarraituz Cardoso-ko zubian amaituko dugu eguneko ibilaldia.

Luzera:	19,7 km
Iraupena:	7 ordu inguru
Igoera metatua:	850 metro
Jaitsiera metatua:	1.250 metro

VALVERDE DE LOS ARROYOS – OCEJON – VALVERDE DE LOS ARROYOS

Apirilak 8

Valverde de los Arroyos Ayllon mendiguneko herririk politenetako bat da, *Pueblos negros* izenekoen artean nabarmena. Arbelez eginiko teilatuek eta lorez apainduriko egurrezko balkoiek xarma berezia ematen diote herriari.

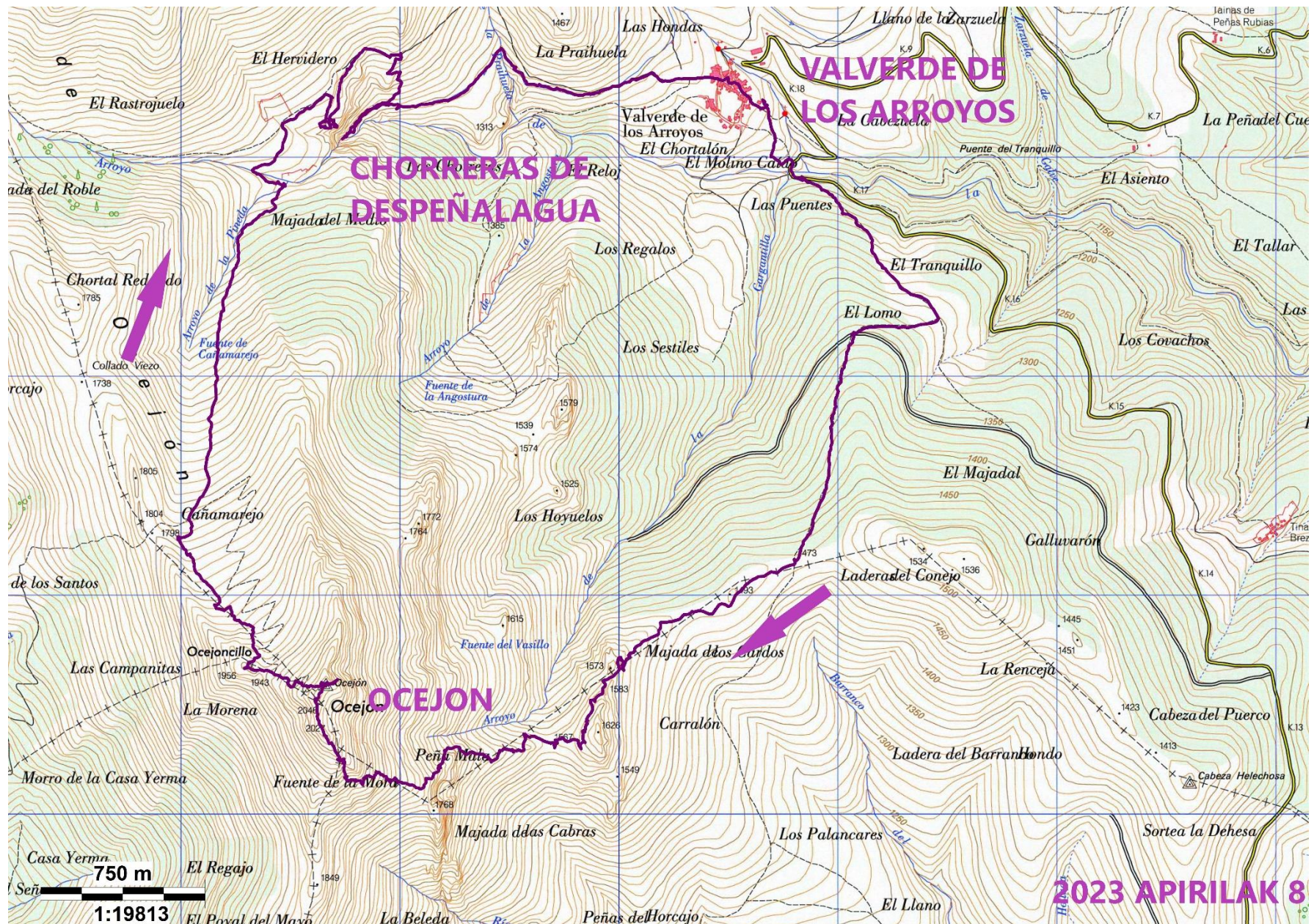
Herria baino lehenago dagoen aparkalekutik abiatuko gara, GR-60 bidea hartuz Almiruete herrirantz.

Bidegurutzera iristean, kordari jarraituz mendiaren lepora iritsiko gara, Ocejon mendia begi bistan dugula. Bideari jarraituz, Peña Malara (1722 m.) iritsiko gara eta, eskuinaldetik gurutzatuz, arbelezko harri artean barna, eguneko helburu den Ocejon (2049 m.) gailurrera igoko gara. Bertatik, ikuspegi paregabea izango dugu: Ayllon-go mendiguneko mendilerro, haran eta gailur guztiak ikusiko ditugu, La Alcarriako lautadetan galduz. Ocejon, zalantzarik gabe, mendilerroko begiratoki hoberenetako bat da.

Jaitsierako bidean Ocejoncillotik Arroyo de la Pinedara bidea hartuko dugu. Chorreras de Despeñalaguako ur jauzira iritsiko gara: Urte guztian ura badu ere, udaberria da jauzia ikusteko garairik onena.

Gero, beherantz jarraitu eta egunaren hasieran atzean utzi dugun Valverde de los Arroyos herrira iritsiko gara.

Luzera:	16,5 km
Iraupena:	7 ordu inguru
Igoera metatua:	960 metro
Jaitsiera metatua:	960 metro

QUESERA MENDATEA – LA SILLA – PARREJON – CERVUNALILLO – BUITRERA – CERRO GORDO – MERINO – RIAZA

Apirilak 9

Ayllon mendilerroaren ipar-ekialdeko ertzeko malda, gandor eta gailurretan zehar osatuko dugu eguneko txangoa. Zeharkaldi honetako helburuetako bat Buitrera (2.038m.) gailurrera igotzea izango da.

Gailur hau helburutzat duten ibilbideen abiapuntuak bat baino gehiago dira. Besteak beste, Riofrio de Rianza, San Martin de Ayllon, Hontares basiliza, Rianza, Quesera mendatea...

Gu azken horretatik abiatuko gara, eta Riazan amaituko dugu eguneko ibilaldia. Collado de los Lobos lepora igoko gara eta, Peña de la Silla albo batera utzita, Lagunilla lepora (1.781m.) iritsiko gara. Handik Parrejon gainaldera joango gara (2017 m.).

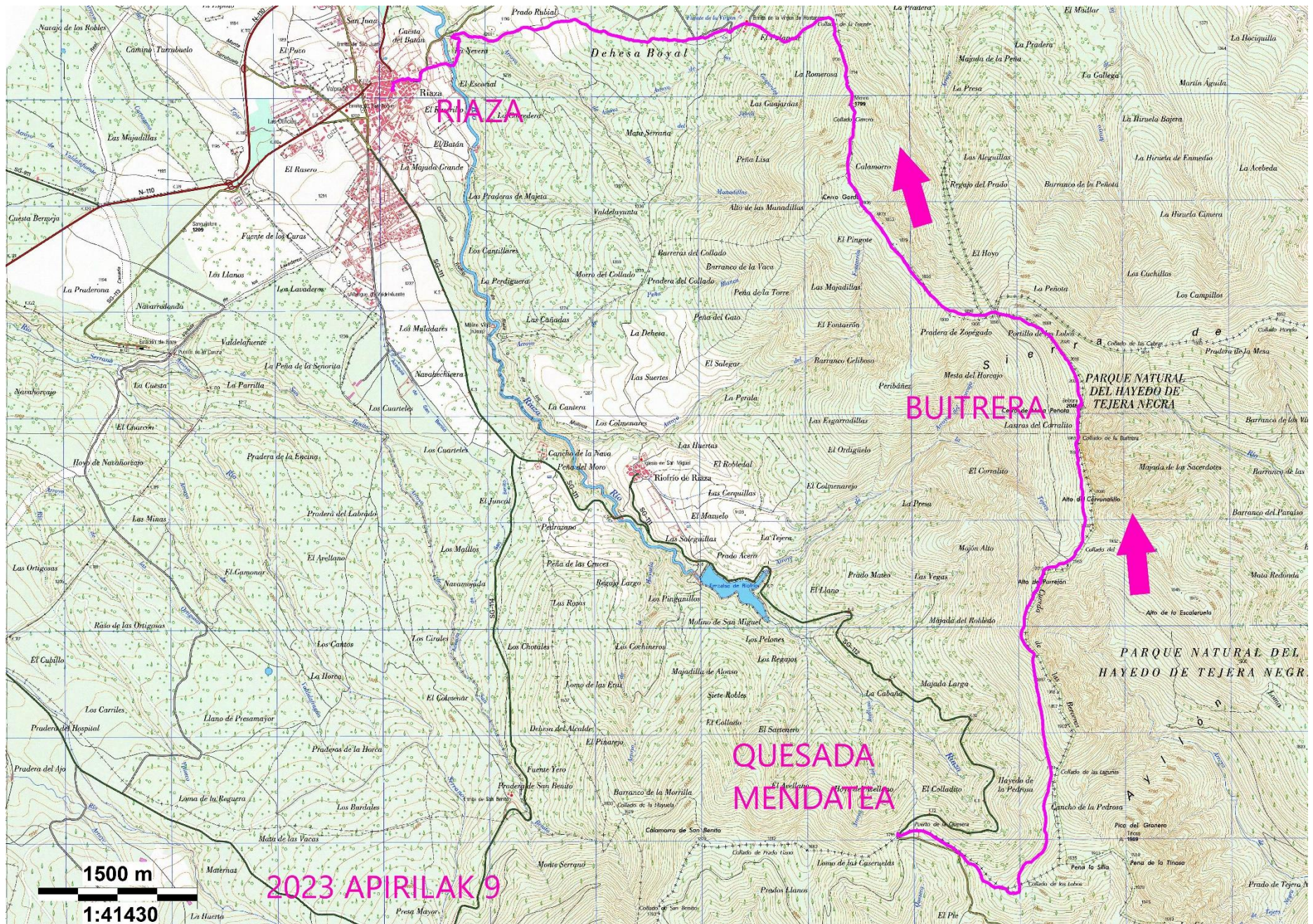
Aurrera egiteko, gandorretik jarraituko dugu, zailtasun handirik gabe. Gorabehera batzuen ondoren, Cervunalillo gainera (2018 m.) iritsiko gara. Azkenik, eguneko helburua dugun Buitrera tontorrera (2048 m.) igoko gara.

Gailur hau da Ayllon lerroan aipamena merezi duen ipar-ekialdeko azken gailurra. Bertatik dagoen ikuspegiak merezi du geldialditxo bat. Gailur honen ekialdean kokatzen da Tejera Negrako pagadia, natura-eremu izendatua eta babestua.

Beherantz eginez, Zopegado (1947 m.) belardira iritsiko gara. Hemendik gainez gain joango gara: Cerro Gordo (1906 m.), Merino (1799 m.) eta, azkenik, Collado de la Fuente (1627 m.) lepora iritsiko gara.

Noranzkoa aldatu eta, mendilerroa alde batera utzirik, Hontarez Ama birjinaren ermitara jaitsiko gara. Ibilaldia Riazan amaituko dugu.

Luzera:	17 kilometro
Iraupena:	6 ordu
Igoera metatua:	580 metro
Jaitsiera metatua:	1.092 metro

Pagoeta Mendizale Elkartea
Santa Marina, 2 – 1.
Apdua, 180
20800 Zarautz
Tnoa; 943 132911
E-posta; pagoetame@gmail.com